

קם רבי אלעזר ואמר: והרי קדם שגלו ישראל והשכינה, במה היו מקימים שלוח הקן? אמר לו רבי שמעון: בני, כדי לעורר רחמים על אותן נפשות ורוחות ונשמות שהיו הולכות בגלות בגלגול, מגרשות מגופיהם שנחרבו, שעליהם נאמר שהקדוש ברוך הוא הנה בונה עולמות ומחריבן, שנשארו חרבות גופותיהם מהם, ומניעת הפרכות למעלה גרמה, ונהר יחרב ויבש. וכך פרשוהו, נחרב בית ראשון - והארץ היתה תהו ובהו. נחרב בית שני - וחשך על פני תהום. ובשביל הנשמות הללו שנבראו קדם שנברא העולם ואין להם גופות, כדי לעורר עליהם רחמים היו מקימים את המצוה הזו. אמר לו: אבא, אם כן, תלמיד חכם שהוא מצד המחשבה, שנאמר בו ישראל עלה במחשבה להפראת, התורה הזו היא בן לתלמיד חכם, אם כן, למה אשתו צריכה יבום, שהרי לא שמו הבדל בעלי המשנה בין תלמידי חכמים לשאר בני אדם? אמר לו: בני, היא ודאי צריכה יבום לנשמות הללו שהולכות ערטילאיות מששת ימי בראשית.

אמר לו: והרי כתוב לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האשה הזו, שהיא קדש קדשים, תהיה קן למי שאינו ממינה, שהרי כתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואין לה הרפכה אלא ממינה? אמר לו: בני, הגלגולים הם סוד של הרפכה, כמו מי שמרפכב עץ שאינו מינו בעץ אחר, כמו מי שמרפכבים עצים זה עם זה, אבל העקר של אם המר ימירנו, ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב

קם רבי אלעזר ואמר, והא קדם דגלו ישראל ושכינתא, במאי הוּוּ מקיימין שלוח הקן, אמר ליה רבי שמעון, ברי, בגין לאתערא רחמין על אינון נפשין ורוחין ונשמתין, דהוּוּ אזלין בגלותא בגלגולא מתתרכין מגופיהון דאתחרבו, דעליהו אתמר דקודשא בריה הוא הוה בונה עלמין ומחריבן, דאשתארו חרבין גופיהון מנייהו, ומניעו דברכאן לעילא גרים ונהר יחרב ויבש, והכי אוקמוהו אתחרב בית ראשון והארץ היתה תהו ובהו. (דף כג ע"א) אתחרב בית שני וחשך על פני תהום, ובגין אלין נשמתין דאתבריו קדם דאתברי עלמא ולית לון גופין, בגין לאתערא רחמי עליהו, הוּוּ מקיימי האי פקודא, אמר ליה, אבא, אם כן תלמיד חכם דאיהו מסטרא דמחשבה, דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה ליפראות, האי אורייתא איהי בן לתלמיד חכם, אם כן אתתא דילה אמאי צריכא יבום, דהא לא שווי אפרשותא מארי מתניתין לתלמידי חכמים משאר בני נשא, אמר ליה, ברי, ודאי צריכה יבום, לאלין נשמתין דאזלין ערטילאין משית יומי בראשית.

אמר ליה, והא פתיב (ויקרא כד) לא יחליפנו ולא ימיר אתו וגומר, וכי האי אתתא דאיהי קדש קדשין, תהא קינא למאן דלאו איהו ממינה, דהא פתיב (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ולית לה הרפכה אלא ממינה, אמר ליה, בני, גלגולין אינון רזא דהרפכה, פגון מאן דמרפכב אילנא דלאו איהו מיניה באילנא אחרא, פגון מאן דמרפכבין אלנין דא בדא, אבל עקרא דאם המר ימירנו, צריך דיהא קדש בקדש, דאילנא אית מסטרא צריך שיהיה קדש בקדש, שיש עץ מצד הטמאה שהוא רע,

דְּמִסָּאָבוּ דְאִיהוּ רַע, וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר (ויקרא כז)
 לֹא יִמִּיר אֶתּוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, דְּהָאִי
 אִיהוּ רָזָא דְצַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ,
 אָבֵל (שם לג) אִם הָמַר יְמִירְנֵי, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוַרְתּוֹ יְהִיָּה קֳדָשׁ, וּבְדָא מְרַפְיָבִין קֳדָשׁ
 בְּקֳדָשׁ, וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְרָזָא דְמַלְּהָ (שמות
 כו ה) מְקַבְּלִית הַלְּלָאֵת, וּמִיָּן בְּמִינוּ הָאִי אִיהוּ
 צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וְכַד הֵהִיא נִשְׁמַתָּא דְאִיהִי קֳדָשׁ
 לֹא אֲשַׁפַּחַת מִיָּנָה, אֶתְמַר בְּהָ (בראשית ח ט) וְלֹא
 מְצָאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְהָכִי רָזָא דְקִנְיָן צְפוּרָה, דְּאֶתְמַר בְּהָ (דברים כב)
 (י) שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, וְאֶזְלָא מְנַדְּרָא
 מִן קִנְיָה, וְהִן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ
 עִם גָּבֵר (איוב לג כט), לְקַבֵּל תְּלַת שְׁלוּחִים דִּיּוֹנָה,
 וְכַד אֲשַׁפַּחַת אֶתְרָא לְשָׂרְיָא תַּמָּן, אֶתְמַר
 בְּהָ (בראשית ח יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֶלְיוֹ עוֹד, לְמִיתִי
 זְמַנָּא אַחְרָא בְּהִרְפָּכָה.

וּבְגִין דָּא שְׁלוּחַ הִקֵּן בְּכָל עוֹפִין קְדִישִׁין אִיהוּ,
 וְלֹא בְּמִסָּאָבִין, דְּאֵנּוּן נִשְׁמַתִּין דְּאֶזְלִין
 מִתְּתַרְכִּין, לְאֶתְעָרָא רַחֲמֵי עַלְיֵיהוּ, וּמָה כְּתִיב
 בְּהוּ (תהלים פד ד) גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּית דָּא גְּלַגּוּלָא
 קְדָמָא דְאִיהִי נֶפֶשׁ, וְדָרוּר קֵן לָהּ דָּא גְּלַגּוּלָא
 תְּנִינָא דְרוּחָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה דָּא
 גְּלַגּוּלָא תְּלִיתָאָה דְנִשְׁמַתָּא, וּבְגִין דָּא שְׁלַח
 תְּשַׁלַּח לְקַבֵּל נֶפֶשׁ וְרוּחַ, אֶת הָאֵם לְרַבּוֹת
 נִשְׁמַתָּא, דְּאֶתְמַר בְּהָ (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם, אֶת הָאֵם, אֶת אֶתָּא לְרַבּוֹת
 גְּלַגּוּלָא תְּלִיתָאָה.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּמְקַבְּלִין אוֹשְׁפִיזִין, דְּאִינוּן
 נִשְׁמַתִּין יְתִרִין, דְּאִינוּן מְרַפְיָבִין עַלְיֵיהוּ
 בְּעָרְב שֶׁבֶת, בְּאִנְפִּין צְהוּבִין בְּחֻדְוָה בְּעִנּוּגָא
 בְּהָאִי עֲלָמָא, כַּד נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא נִפְיָק
 מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹון בְּעֲלָמָא דְאֶתִּי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם

בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב, שְׁוָהוּ סוּד שֶׁל
 צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אָבֵל
 אִם הָמַר יְמִירְנֵי, וְהִיָּה הוּא
 וְתִמְוַרְתּוֹ יְהִיָּה קֳדָשׁ, וּבְדָא
 מְרַפְיָבִים קֳדָשׁ בְּקֳדָשׁ וּמְקַבְּלִים
 זֶה מִזֶּה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקַבְּלִית
 הַלְּלָאֵת, וּמִיָּן בְּמִינוּ זֶהוּ צַדִּיק
 וְטוֹב לוֹ, וּכְשִׂאוּתָהּ נִשְׁמָה,
 שְׁהִיא קֳדָשׁ, אִינָה מוֹצֵאת אֶת
 מִיָּנָה, נֶאֱמַר בְּהָ וְלֹא מְצָאָה
 הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ.

וְכַד סוּד שֶׁל קִנְיָן צְפוּרָה, שְׁנֶאֱמַר
 בְּהָ שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם,
 וְהוֹלֵכֶת נוֹדֶדֶת מְקַנְיָה, וְהִן כָּל
 אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ
 עִם גָּבֵר, כְּפִנְיָה שְׁלֹשָׁה שְׁלוּחִים
 שֶׁל הַיּוֹנָה, וּכְשִׂאוּתָהּ מְקוּם
 לְשִׁרוֹת שָׁם, נֶאֱמַר בְּהָ וְלֹא יִסְפָּה
 שׁוֹב אֶלְיוֹ עוֹד. לְהִבְיָא זְמַן אַחַר
 בְּהִרְפָּכָה.

וּמִשּׁוּם כִּף שְׁלוּחַ הִקֵּן הוּא כָּל
 הָעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא
 בְּטַמְאִים, שְׁהֵם נִשְׁמַתִּין
 שְׁהוֹלְכוֹת מְגַרְשׁוֹת, לְעוֹרֵר
 עַלְיֵיהֶם רַחֲמִים. וּמָה כְּתוּב
 בְּהֵם? גַּם צְפוּרָה מְצָאָה בֵּית - זֶהוּ
 גְּלַגּוּל רֵאוּן שְׁהוּא נֶפֶשׁ, וְדָרוּר
 קֵן לָהּ - זֶהוּ הַגְּלַגּוּל הַשֵּׁנִי שֶׁל
 הַרְיָח, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה -
 זֶהוּ גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי שֶׁל הַנֶּשֶׁמָה,
 וּמִשּׁוּם זֶה שְׁלַח תְּשַׁלַּח, כְּפִנְיָה
 נֶפֶשׁ וְרוּחַ. אֶת הָאֵם, לְרַבּוֹת
 הַנֶּשֶׁמָה, שְׁנֶאֱמַר בְּהָ וּבְפִשְׁעֵיכֶם
 שְׁלַחַה אִמְכֶם. אֶת הָאֵם, אֶת בָּא
 לְרַבּוֹת גְּלַגּוּל שְׁלִישִׁי.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׁמְקַבְּלִים
 אוֹרְחִים, שְׁהֵם נִשְׁמַתִּין יְתִירוֹת
 שְׁהֵם מְרַפְיָבִים עַלְיֵיהֶם בְּעָרְב
 שֶׁבֶת, בְּפָנִים צְהוּבוֹת, בְּשִׁמְחָה
 וּבְעִנּוּג בְּעוֹלָם הַיָּדָה, כְּשִׂהְנִשְׁמָה
 וְהַרְיָח וְהַנֶּפֶשׁ יוֹצְאוֹת מִן הַגּוֹף
 מֵהָעוֹלָם הַיָּדָה, כִּף מְקַבְּלִים אוֹתָם

מִן גּוֹפִיָּה מֵהָאִי עֲלָמָא, הָכִי מְקַבְּלִין לֹון בְּעֲלָמָא דְאֶתִּי, וְאֶתְמַר בְּהוּן גַּם